

og mangler. Kun en samarbejdelse af de to kilder giver kendsgerningerne paa fuldt tilforladelig maade, og først derved har vi den nødvendige baggrund for handelspolitikken. Saaledes kunde han sikkert paa forhaand have afvæbnet prof. O. A. Johnsens skarpe opposition (Norsk Hist. Tidsskr. 5. Rk. IX 70 ff.), der forsøgte at give de norske toldregnskaber oprejsning.

Dr. Schreiner har selv karakteriseret sin bog: »den er undertiden nærmest deskriptiv«, men dog »i sin helhet . . . analytisk, mest mulig nøktern og forsigtig«, samt har til hensigt »a gi kjensgjerninger, ikke teorier«. Dette program er kun delvist opfyldt; kendsgerninger er der nok af, men de er ikke indordnet under noget klart helhedssyn, og navnlig hovedtesis: toldregistrenes utilstrækkelighed som kilde, er stedmoderligt behandlet. Ligeledes vilde bogen afgjort have vundet i værdi, om der havde været lagt mere vægt paa det analytiske end paa det deskriptive. Men det er en indholdsrig bog, der viser en stor viden og peger frem mod nye og frugtbare muligheder. Den ukritiske tillid til toldregnskabers værdi som kilde har faaet et grundskud, og der er peget paa et meget vigtigt kontrolmateriale.

Afhandlingen *Die Niederländer und die norwegische Holzausfuhr im 17. Jahrhundert* (i Tijdschrift voor Geschiedenis 49. Jaarg. (1934)), er ikke blot dr. Schreiners resumé af disputatsen; den skildrer i større sammenhæng og mere alsidigt den norsk-nederlandske trælasthandel, og her tager forfatteren fastere om problemerne.

Aksel E. Christensen.

Samuel E. Bring: *Bibliografisk handbok till Sveriges historia* (Sth. 1934) er ikke anlagt paa at give en bibliografisk Fortegnelse over al historisk Litteratur, saaledes som de bekendte Arbejder af Setterwall for Tiden 1875—1900 og fra 1901—20 eller som Erichsens og min Dansk historisk Bibliografi. Dr. Bring har vovet at give sig i Kast med den unægtelig langt vanskeligere Opgave at skrive en ræsonnerende Bibliografi, nøjes med et Udvalg af Arbejder vedrørende Sveriges Historie, men saa til Gengæld give Bedømmelser, rosende eller mindre anerkendende, af de anførte Værker. Det siger sig selv, at man for at paatage sig en saadan Opgave, maa ikke blot kende, men ogsaa have læst Værkerne og vide noget om den Modtagelse, de har faaet, men det skal siges, at Dr. Bring øjensynlig har været den rette Mand til dette Arbejde. Og saa faar man endda hans Bedømmelser ikke som Tilføjelser til enkelte Numre i Bibliografien, men i en fortløbende, sammenhængende Fremstilling, tilmed skrevet i et saa tiltalende Sprog,

og saa livligt, at man læser det hele som en Morskabsbog og faar sin Viden forøget og uddybet paa alle Punkter. Jo mere man læser, des mere imponeres man af Forf.s overvældende Litteraturkendskab. Jeg kan eksempelvis anføre, at han drøfter og vurderer Problemer, som stilles af Litteraturen om Unionsbrevet fra Kalmar eller om det Stockholmske Blodbad. Man kan misunde de unge, svenske Historikere dette fortræffelige Hjælpemiddel, hvortil vi i dansk historisk Litteratur aldeles intet tilsvarende har.

Men Dr. Brings Bog, som Forlaget (Norstedt & Söner) har givet et meget tiltalende Udstyr, omfatter foruden denne specielle Bibliografi til Sveriges Historie (S. 215—670) ogsaa en indledende, almindelig Del. I denne giver Forf. os paa samme Maade et Udvalg af den væsentligste, svenske og fremmede Litteratur om Historievidenskaben og dens Metode, de historiske Hjælpevidenskaber, de bibliografiske Hjælpemidler, Arkiver, Biblioteker og en Gennemgang af de svenske Haandskriftsamlinger, hvortil endnu slutter sig to Afsnit om Publiceringen af historisk Kildemateriale og svensk Historiografi. Ogsaa her faar man et levende Indtryk af Forf.s omfattende Viden og præcise Kundskaber, ogsaa her lærer man meget nyt at kende, saa den hele Bog i høj Grad kan anbefales ogsaa til danske Historikere, ikke blot til Studiet af Sveriges Historie, men ogsaa for Danmarks Historie paa mange Punkter, og til Forstaaelse af Udviklingen af Historieforskningen i Almindelighed.

Alfr. Krarup.

Ved samarbejde mellem Handelshögskolan i Stockholm og Stockholms högskola oprettedes i 1929 det økonomisk-historiska institutet i Stockholm med det maal at gøre udforskningen af svensk økonomisk historie mere effektiv og systematisk. Professor Eli F. Heckscher blev leder og forenede dermed et nyoprettet personligt professorat i økonomisk historie ved Handelshögskolan; ved hans side ansattes nationaløkonomen professor A. Montgomery og arkivmanden professor Bertil Boëtius, og i frk. Karin Brunstedt fik instituttet en udmærket assistent. Om arbejdet i det første femaar er der nu (i Handelshögskolans årsberättelse 1933—34) fremkommet en oversigt, der viser en stor og mangesidig virksomhed.

Indenfor instituttet har man lagt hovedvægten paa det videnskabelige forskningsarbejde, der har været koncentreret om de tre aarhundreder fra Gustaf Vasa til begyndelsen af 19. aarh., og her endda foreløbig om de mest centrale emner: befolkningsstatistik, handelsstatistik og prisstatistik, der bedst aftegner de store træk i